

**Statistikdokumentation for
Producent- og importprisindeks for varer 2016**

1 Indledning

Formålet med *producent- og importprisindeks for varer* er at belyse prisudviklingen i første omsætningsled.

Danmarks Statistik har beregnet månedlige indeks for variationer af dette indeks siden 1925. Der er produceret et brancheopdelt producentprisindeks siden år 2000, samt et importprisindeks siden år 2005.

2 Indhold

Producent- og importprisindeks for varer belyser den totale prisudvikling i første omsætningsled (Business to business) for varer, der er produceret i Danmark til det dansk hjemmemarked eller til eksport, eller for varer som er importeret til Danmark.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Det samlede *producent- og importprisindeks for varer* indeholder prisoplysninger om:

1. Importerede varer
2. Danskproducerede varer til det danske hjemmemarked
3. Danskproducerede varer til eksport

Producentprisindeks for varer belyser den totale prisudvikling i første omsætningsled for varer, der produceres i Danmark. Denne beregnes altså ved anvendelse af 2 og 3. En række delindeks herunder viser prisudviklingen indenfor forskellige brancher.

Importprisindeks for varer belyser den totale prisudvikling i første omsætningsled for varer, der importeres til Danmark. Denne beregnes altså ved anvendelse af 1. En række delindeks herunder viser prisudviklingen indenfor forskellige brancher.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Producent- og importprisindeks for varer er brancheopdelt efter [Dansk Branchenomenklatur 2007 \(DB07\)](#). DB07 er en dansk underopdeling af EU's fælles branchenomenklatur, den 4-cifrede NACE rev. 2.

Prisindeks for indenlandsk vareforsyning er vareopdelt efter [Den kombinerede nomenklatur\(KN\)](#) og Harmonized Commodity Description and Coding System (HS). HS er den internationale toldklassifikation, og er udviklet af Verdenstoldorganisationen WCO. (EU medlemsstaterne har i lighed med mange andre lande anvendt HS som klassifikation for toldtariffen og udenrigshandelsstatistikken siden 1988).

HS er en 6-cifret hierarkisk struktureret vareklassifikation. KN er EU's klassifikation for toldtariffer og udenrigshandelsstatistik. KN er en underopdeling af HS. Grundmaterialet til det samlede producent- og importprisindeks for varer indsamles efter denne vareopdelte struktur.

2.3 Sektordækning

Ikke relevant for denne statistik.

2.4 Begreber og definitioner

Producentpris: Der anvendes som udgangspunkt faktiske priser i indekset, hvilket betyder, at priserne skal inkludere eventuelle rabatter. Derfor bør listepreiser ikke anvendes, medmindre priserne aldrig inkluderer rabatter. Der skelnes mellem priser på importerede varer og priser på varer til hjemmemarked og priser på varer til eksportmarkedet;

1. Importerede varer: Faktiske købspriser (i enkelte tilfælde interne afregningspriser) c.i.f. eksklusive alle skatter og afgifter så vidt muligt den 15. i måneden. Hvis der ikke foreligger prisoplysninger for den 15. i måneden, så kan en passende dag tidligere på måneden eller et gennemsnit af priserne for månedens første 15 dage anvendes.
2. Danske varer til hjemmemarked og eksport: Faktiske salgspriser (i enkelte tilfælde interne afregningspriser) ab producent eksklusive moms og punktafgifter så vidt muligt den 15. i måneden. Hvis der ikke foreligger prisoplysninger for den 15. i måneden, så kan en passende dag tidligere på måneden eller et gennemsnit af priserne for månedens første 15 dage anvendes.

Hjemmemarkedspris: Pris på danskproducerede varer solgt til det danske hjemmemarked.

Eksportmarkedspris: Pris på danskproducerede varer solgt til eksport.

Importpris: Pris på importerede varer.

2.5 Enheder

Enhederne i *producent- og importprisindeks for varer* er virksomheder, hvor hver virksomhed er bestemt ved den juridiske enhed. I Danmarks Statistiks Erhvervsstatistiske Register, bestemmes de juridiske enheder ved deres CVR-nummer.

I enkelte tilfælde afviges fra princippet om, at én enhed svarer til én virksomhed. Flere virksomheder kan slås sammen til én enhed, hvis de f.eks. har en fælles administration eller at der er tale om franchisevirksomhed.

2.6 Population

Producentprisindeksenes udviklinger, er repræsentative for prisudviklingerne af alle importerede og danskfremstillede varer, i de respektive branche- og varegrupper.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Producentprisindeks for varer er offentliggjort siden januar 2000.

2.9 Basisperiode

2010=100

2.10 Måleenhed

Indeks.

2.11 Referencetid

Virksomhederne skal så vidt muligt indberette den pris, der er gældende den 15. i måneden.

2.12 Hyppighed

Månedlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lovhjemmel til dataindsamling findes i §8 stk. 1 i lov om Danmarks Statistik, jf. lovbekendtgørelse nr. 599 af 22. juni 2000.

Producent- og importprisindeks for varer er omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 1165/98 af 19. maj 1998 om konjunkturstatistik (EFT L 162 05.06.98).

2.14 Indberetningsbyrde

Indberetningsbyrden er beregnet til 4080 timer eller 1,1 mio. kr.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik via [Producent- og importprisindeks for varer](#).

3 Statistisk behandling

Der indsamles månedligt ca. 6000 priser fra udvalgte producenter og importører i Danmark til beregning af det samlede *producent- og importprisindeks for varer*. Af disse anvendes ca. 3300 prisindberetninger til beregning af *producentprisindeks for varer* mens ca. 2700 prisindberetninger anvendes til beregning af *importprisindeks for varer*. Priserne indsamles elektronisk og valideres.

Prisindeksene opgøres i et hierarkisk system, hvor der først beregnes prisindeks for de mest detaljerede varegrupper, såkaldte basisindeks. Disse basisindeks beregnes på baggrund af en række basispriser, som geometriske Jevons gennemsnit. Efterfølgende sammenvejes de detaljerede basisindeks til aggregerede prisindeks, såkaldte delindeks. Her beregnes indeksene som aritmetiske Laspeyres gennemsnit.

3.1 Kilder

Der indsamles ca. 6000 priser fra udvalgte producenter og importører i Danmark til beregning af det samlede *producent- og importprisindeks for varer*. Af disse anvendes ca. 3300 prisindberetninger til beregning af *producentprisindeks for varer* mens ca. 2700 prisindberetninger anvendes til beregning af *importprisindeks for varer*.

Vægtgrundlaget baseres på Nationalregnskabets opgørelser af danske virksomheders omsætningsværdier.

3.2 Indsamlingshyppighed

Månedlig.

3.3 Indsamlingsmetode

Priserne indsamles via en digital indberetningsblanket på <http://www.Virk.dk>, som sendes til udvalgte virksomheder.

3.4 Datavalidering

Den første validering af prisdata sker, når priserne ankommer til Danmarks Statistik. Her bliver de autotestet for usædvanlige ændringer. De priser, hvis udvikling er større end en forudbestemt tærskelværdi, bliver kontrolleret manuelt, og accepteres kun hvis virksomhederne kan bekræfte ændringen. Når alle priser er modtaget, genereres en liste med alle prisændringer, samt et mål for hvordan disse ændringer påvirker indeksene. Den sidste validering er en kvalitetsmæssig inspektion af alle beregnede indeks.

3.5 Databehandling

Producent- og importprisindeks for varer opgøres i et hierarkisk system, hvor de indsamlede prisudviklinger først inddeles i en række varegrupper, hvor priserne aggregeres sammen til såkaldte basisaggregater, hvorpå der kan beregnes basispriser som geometriske Jevons gennemsnit. Basisindeksene beregnes på baggrund af basispriserne mellem to eller flere perioder. Udviklingen i basispriserne svarer derfor til den samlede prisudvikling for en given sekscifret KN varegruppe. Basisindeksene er de mest detaljerede grupper af varer.

Efterfølgende sammenvejes de detaljerede basisindeks til aggregerede prisindeks, såkaldte delindeks. Her beregnes indeksene som aritmetiske Laspeyres gennemsnit.

Vægte: Hvert af indeksets detaljerede basisindeks (6 cifret KN varegruppe) tildeles en vægt, som anvendes til at sammenveje basisindeksene til delindeks og til det samlede *producent- og importprisindeks for varer*. Vægtgrundlaget, der er baseret på nationalregnskabets varebalance for 2010, er lig summen af importværdierne og produktionsværdierne til hjemmemarkedet ekskl. moms og punktafgifter. Dette sikrer at stikprøven afspejler populationen.

Skøn for manglende svar: Non-respons er ubetydelig. Hvis bortfald skulle ske for væsentlige varer, anvendes imputering. I andre tilfælde betragtes priserne som uændret.

Skøn for opregning: Der er ingen opregning.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Producent- og importprisindeks for varer fungerer som økonomisk nøgletal og konjunkturindikator, der anvendes af offentlige og private beslutningstagere til vurdering af den samfundsøkonomiske udvikling.

4.1 Brugerbehov

Producent- og importprisindeks for varer fungerer som økonomisk nøgletal og konjunkturindikator, der anvendes af offentlige og private beslutningstagere til vurdering af den samfundsøkonomiske udvikling.

Deflator: Indeksene anvendes også til at tilpasse andre økonomiske tidsserier for prisændringer:

- Fastprisberegninger i nationalregnskabsstatistikken, dvs. beregning af den realøkonomiske udvikling i Danmark
- Fastprisberegninger i varestatistikken.

Kontraktreguleringer: Prisindekset anvendes desuden af erhvervslivet til kontraktreguleringer.

4.2 Brugertilfredshed

Den primære bruger af denne statistik er det danske nationalregnskab. Af denne grund er statistikens hovedformål at være deflator til fastprisberegninger. Dette forhold har implikationer i forhold til valg af stikprøve, da der er fokus på at dække så meget omsætning som muligt, frem for at afspejle typiske prisudviklinger, som man kender det fra forbrugerprisindekset. Der føres løbende dialog med nationalregnskabet, i forhold til kvalitet og brugertilfredshed.

Der er også eksterne beslutningstagere, som anvender statistikken til kontraktregulering, samt til at overvåge prisudviklingerne i de offentliggjorte indeks. Danmarks Statistik er løbende i kontakt med disse brugere, og forsøger i det omfang det er muligt at imødekomme eventuelle ønsker.

Der afholdes normalt ét årligt kontaktudvalgsmøde om prisindeks mellem Danmarks Statistik og medlemmer af udvalget. Kontaktudvalgsmøderne afholdes i samarbejde med forbrugerprisindeksene, samt statistikkerne for købekraftspariteter og prisniveauindeks. Medlemmerne af udvalget er; Finansministeriet, Økonomi- og indenrigsministeriet, Danmarks Nationalbank samt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Medlemskredsen kan ændres efter behov.

4.3 Fuldstændighed af data

Statistikken er omfattet af krav fra EU mht. bl.a. branchedækning, detaljeringsgrad, hyppighed og udgivelsestider. Danmarks Statistik opfylder alle disse krav.

Nogle indeks indgår ikke i populationen fordi varerne er af en særlig karakter, eller fordi omsætningen er for ringe.

Andre deleindeks indgår i stikprøven, men offentliggøres ikke pga. diskreteringshensyn.

5 Præcision og pålidelighed

Stikprøven på ca. 6000 priser omfatter priser fra danske producenter og importører. De deltagende virksomheder vælges ud fra deres omsætningsværdier inden for udvalgte vareområder oppefra og ned "top-down". På den måde sikres det, at *Producent- og Importprisindeks for varer* dækker minimum 70 procent af dansk produktion og import. Det antages derfor, at prisudviklingen i stikprøven repræsenterer prisudviklingen i populationen.

5.1 Samlet præcision

Der indsamles prisoplysninger for ca. 1050 varegrupper, som dækkes af ca. 6000 prisserier.

Stikprøven for hver varegruppe vælges oppefra og ned "top-down" for at opnå så høj omsætningsdækning som muligt. Det antages, at prisudviklingen i stikprøven udtrykker prisudviklingen i hele populationen. Da der er fokus på at dække så meget omsætning som muligt, frem for at afspejle typiske prisudviklinger som man kender det fra *Forbrugerprisindekset*, kan indeksene som deflatorer bevæge sig lidt anderledes end rene prisindeks gør det.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Stikprøven for hver varegruppe vælges oppefra og ned "top-down" for at opnå så høj omsætningsdækning som muligt. Stikprøven er således ikke baseret på, at sandsynligheden for udtagning svarer til hver enkelt vares betydning. For at matche omsætningsbalancerne i nationalregnskabet i deflatorøjemed, indsamles der kun priser fra virksomhederne under de specifikke sekscifrede varegrupper.

Der kan derfor heller ikke beregnes et samlet mål for stikprøveusikkerheden. Det kvartalsvise bortfald er mindre end 1 pct. og anses derfor ikke for at være en væsentlig fejlkilde.

5.3 Anden usikkerhed

Unøjagtigheder i vægtgrundlaget: Vægtgrundlaget, der er baseret på nationalregnskabets varebalance for 2010, er lig summen af import- og produktionsværdierne til hjemmemarked. De aktuelle vægte blev implementeret ved offentliggørelsen af indekset for januar 2014. Der er derved en konstant forsinkelse i de anvendte vægte på minimum fire år.

Kvalitetsændringer: Som tiden går, sker der en vis udskiftning af de varer der indgår i beregningerne. Da de nye varer kan have en anden kvalitet end de varer der udgår, foretages der derfor løbende kvalitetskorrektion af indeksene. Ved udskiftning af varer medtages den nye vare først i prisberegningen, når der foreligger to på hinanden følgende prisobservationer for den pågældende vare. I de tilfælde, hvor prisændringer normalt kun finder sted samtidig med kvalitetsændringer, kan dette give anledning til skævheder. Metoder for håndtering af kvalitetsændringer er nærmere beskrevet i IMF's metodeguide for producentprisindeks for varer (Producer Price Index Manual - Theory and Practice).

Vedligeholdelse af varekurven: Der kan være en tendens til at forældede varer bliver for længe i stikprøven, og at nye varer medtages for sent. Virksomhederne anmodes ca. hvert andet år om at gennemgå varekurven med hensyn til repræsentativitet samt om at udskifte forældede varer med nye.

Svarfejl: Der kan opstå fejl ved at en virksomhed indberetter en pris for en forkert vare. Dette skyldes som regel misforståelser fx i forbindelse med personaleskift i den virksomhed, der indberetter.

Registreringsfejl: Der kan forekomme fejl i forbindelse med registrering af oplysninger i Danmarks Statistik. Der undersøges imidlertid maskinelt for fejl, og registreringsfejl skønnes ikke at udgøre nogen kilde til væsentlige fejl.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Der er stor forskel på de vare- og branchegrupper som *producent- og importprisindeks for varer* dækker. Særligt at der er stor variation i antallet af virksomheder fra gruppe til gruppe. I grupper med meget få virksomheder og monopollignende tilstande, kan man med én til to virksomheder opnå meget høj omsætningsdækning. Omvendt findes der grupper med tusindvis af virksomheder, hvoraf den største tegner sig for 3 til 5 procent af branchens samlede omsætning. Der kan derfor ikke fastsættes et egentligt benchmark for stikprøvernes kvalitet på tværs af alle brancher.

En samlet kvalitetsvurderingen hviler på en kombination af omsætningsdækning, antal virksomheder og priser i stikprøven samt kvaliteten af de indsamlede priser, herunder de prismetoder der anvendes. Kvaliteten monitoreres løbende og der sættes ind der, hvor det vurderes at kvaliteten kan gives et løft. Kvalitetsarbejdet består derfor bl.a. i at udskifte, og øge stikprøven med nye virksomheder, bede eksisterende indberettere om at indberette flere priser, eller at anvende bedre prismetoder til at definere og beregne priserne.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udkommer hver måned. For en given måned bliver den offentliggjort den 15. i den efterfølgende måned eller den første arbejdsdag herefter.

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udkommer hver måned. For en given måned bliver den offentliggjort den 15. i den efterfølgende måned eller den første arbejdsdag herefter.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Producent- og importprisindeks for varer kan findes som en ubrudt tidsserie fra 2005 til i dag. Statistikken følger internationale standarder og kan derfor sammenlignes med lignende statistikker fra andre europæiske lande.

7.1 International sammenlignelighed

Alle medlemslande i EU er forpligtet til at producere *Producent- og importprisindeks for varer* under de retningslinjer, der er i Rådets Forordning (EF) nr. 1165/98 om konjunkturstatistik. Statistikken kan derfor sammenlignes internationalt på Eurostats hjemmeside. Også udenfor det europæiske fællesskab, produceres *producent- og importprisindeks for varer*.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Statistikken er produceret i sin nuværende form siden år 2000.

Nedenfor vises en skematisk oversigt for ændringer i sammenligningsår, vægtbasisår og branchegruppering

Periode Sammenligningsår Vægt år Branchegruppering 2005-2008 2000=100 2000 DB03 2009-2013 2005=100 2005 DB07 2014- 2010=100 2010 DB07

Til sammenligning bagud i tiden kan der foretages sammenkædning af gamle og nye indeks ved at sammenholde indeks med nyt og gammelt sammenligningsår for samme periode.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

De basisindeks (HS varenumre) der indsamles priser til anvendes til beregning af følgende indeks:

1. Producentprisindeks for varer efter branche hovedgrupper og marked
2. Producentprisindeks for varer efter branche standardgrupperinger
3. Importprisindeks for varer efter branche hovedgrupper
4. Prisindeks for indenlandsk vareforsyning efter varegruppe

Derudover er *Producentprisindeks for varer* beslægtet med *Producentprisindeks for tjenester*.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Løbende publicering: *NYT fra Danmarks Statistik og Danmarks Statistiks Statistikbank*.

Årspublikationer: *Statistisk Årbog* og *Statistisk Tiårsoversigt*.

Statistikbanken: [Producentprisindeks for varer](#) og [Importprisindeks for varer](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Nyt fra Danmarks Statistik [Producent- og importprisindeks for varer](#).

8.5 Publikationer

Producent- og importprisindeks for varer offentliggøres årligt i [Statistisk Tiårsoversigt og Statistisk Årbog](#).

8.6 Statistikbanken

Løbende publicering:

- [Producentprisindeks for varer](#)
- [Importprisindeks for varer](#)

8.7 Adgang til mikrodata

Mikrodata i form af prisoplysninger: - Papirskemaer opbevares for aktuelt år + 2 år. - Elektroniske indberetninger findes tilbage til år 2010.

Derudover findes mikrodata i form af basisindeks tilbage til år 1993 for *Producent- og importprisindeks for varer*.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

Udarbejdelsen af *Producent- og importprisindeks for varer* følger Danmarks Statistiks [Datafortrolighedspolitik](#). I praksis betyder det, at der ikke offentliggøres tal hvor enkeltvirksomheder kan identificeres, med mindre der er tale om offentligt tilgængelige tal.

8.10 Diskretionering og databehandling

Fortrolighed - politik. Udarbejdelsen af *Producent- og importprisindeks for varer* følger Danmarks Statistiks [Datafortrolighedspolitik](#). I praksis betyder det, at der ikke offentliggøres tal hvor enkeltvirksomheder kan identificeres, med mindre der er tale om offentligt tilgængelige tal.

Fortrolighed - databehandling. Alle virksomheder, der deltager i undersøgelsen, modtager information om vilkår og betingelser vedr. fortroligheden af individuelle svar.

8.11 Reference til metodedokumenter

Ikke relevant for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Priser og Forbrug. Den statistikansvarlige er Janni Stavad, tlf. 39 17 34 41, e-mail: sta@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Priser og forbrug, Økonomisk statistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Janni Stavad

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

sta@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 34 41

9.8 Faxnummer

39 17 39 99